

Zasady recenzowania artykułów naukowych zgłaszanych do czasopism wydawanych na Uniwersytecie Śląskim

1. Zasady recenzowania artykułów naukowych w czasopismach

Recenzowanie artykułów naukowych prowadzi do wyłonienia publikacji, które cechują się najwyższą jakością naukową, nowatorstwem i oryginalnością ujęcia problemu, przedstawiają aktualny stan badań, zostały przygotowane z odpowiednią starannością językową w oparciu o właściwą metodologię. Wszystkie artykuły niespełniające tych kryteriów powinny być odrzucone.

Redakcja czasopisma po zapoznaniu się z publikacją wybiera dwóch recenzentów do każdego artykułu, a następnie kontaktuje się z nimi w celu uzgodnienia warunków opiniowania tekstu. Recenzentem może być ekspert w danej dziedzinie, posiadający co najmniej stopień doktora i zatrudniony w innej jednostce niż ta, przy której jest afiliowane czasopismo oraz w której afiliowany jest autor ocenianego artykułu. Wskazane jest, by większość afiliowanych w Polsce recenzentów współpracujących z czasopismem miała min. stopień doktora habilitowanego.

Recenzenci wyrażają swoje opinie na formularzach właściwych dla danego czasopisma, dostępnych na jego stronie internetowej lub platformie OJS. W procesie recenzowania przestrzega się zasady obustronnej anonimowości (*double blind*) oraz unika się konfliktu interesów, a w szczególności:

- bezpośrednich relacji osobistych z autorem (pokrewieństwo, związki prawne, konflikt),
- relacji podległości zawodowej z autorem,
- bezpośredniej i trwającej współpracy naukowej z autorem,
- współpracy naukowej w przeszłości, szczególnie współpracy naukowo-dydaktycznej, współpracy promotora i doktoranta, współpracy grantowej, pracy w tych samych redakcjach i komisjach czasopism. Okres, w którym nie powinno się oceniać publikacji byłych współpracowników, promotorów i doktorantów upływa po pięciu latach od zakończonej współpracy.

Uwaga! Recenzent artykułu nie może być jednocześnie autorem artykułu w ocenianym numerze czasopisma. Osoby, w których tekstach stwierdzono plagiat lub inne zachowania nieetyczne nie mogą być recenzentami ani autorami tekstów w czasopismach wydawanych na Uniwersytecie Śląskim przez okres 5 lat.

Jeśli recenzent przewiduje, że którakolwiek z opisanych okoliczności ma miejsce lub też zauważa, że z artykułu naukowego nie usunięto znaków autorstwa (takich jak numery grantów, autocytywania etc.), jest zobowiązany zgłosić ten fakt redakcji, redakcja natomiast powinna zareagować stosownie do sytuacji, a w przypadku naruszenia którejkolwiek z zasad powyżej odstąpić od umowy z recenzentem.

2. Przygotowanie recenzji

Przez recenzję rozumie się starannie wypełniony, zakodowany formularz recenzyjny, w którym znajduje się konkluzja, zawierająca informację, czy tekst powinien się ukazać. Recenzja musi być konstruktywna, wolna od wszelkich uprzedzeń, a także określić niemerytorycznych, zwłaszcza takich, które są obraźliwe w stosunku do autora. Naruszenie którejkolwiek z zasad może stanowić podstawę do zerwania współpracy redakcji z recenzentem i zlecenia opinii innemu recenzentowi.

Recenzja powinna przede wszystkim zawierać uwagi na temat opiniowanego tekstu: jego zgodności z profilem czasopisma, nowatorstwa i oryginalności badań, ich znaczenia dla dyscypliny, poziomu językowego publikacji, kompletności metadanych, a także miejsc, które autor powinien poprawić. Za dostosowanie tekstu przez autora do zaleceń recenzenta odpowiada redaktor naczelny czasopisma.

3. Postępowanie w przypadku artykułu ocenionego pozytywnie i negatywnie

O przyjęciu publikacji do druku decyduje redakcja czasopisma, opierając się na nadesłanych recenzjach. Ich pozytywne konkluzje nie są równoznaczne z przyjęciem artykułu do druku. Decyzję o przyjęciu publikacji do druku podejmuje redaktor naczelny w porozumieniu z redakcją pisma, kierując się najlepszą wiedzą związaną z kształtem i zamysłem numeru, a także z oczekiwanymi wynikami publikacji.

W przypadku dwóch recenzji negatywnych artykuł powinien zostać odrzucony przez redakcję. Recenzje niejednoznaczne (pozytywna i negatywna) upoważniają redaktora naczelnego do działań zgodnych z polityką pisma (zamówienia trzeciej recenzji, zasięgnięcia opinii Kolegium Wydawniczego lub przewodniczącego rady naukowej pisma).

4. Postępowanie w przypadku naruszenia zasad etycznych

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego i redakcje czasopism wydawanych w Uniwersytecie Śląskim w przypadku wszelkich problemów etycznych (w tym m.in. podejrzeń o plagiat, zduplikowanie publikacji, fabrykację danych badawczych, autorstwo-widmo/grzecznościowe/gościnne) przyjęło sposób postępowania zgodny ze standardami opracowanymi przez Committee on Publication Ethics (COPE), opisany w tzw. diagramach COPE (<https://publicationethics.org/files/Full%20set%20of%20Polish%20flowcharts.pdf>).

Z autorami, jak i recenzentami w rażący sposób naruszającymi zasady etyczne redakcje pism naukowych i Wydawnictwo UŚ nie będą współpracować. W przypadku szczególnie rażącego naruszenia zasad etycznych Wydawnictwo UŚ niezależnie od powiadamiania przełożonych osób naruszających te zasady będzie zgłaszało zawiadomienie do odpowiednich organów (w tym prokuratury w przypadku plagiatu).